

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmvla Caietani

Cajetan, Thomas

Antverpiae, 1575

Peccatum indignationis membrum est superbiæ: quapropter damnabile & mortale dici debet.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41716

modi: nec omnino bonarum quæ habent huiusmodi
passiones domitas. sed mediocrum, quæ habent re-
ctam intentionem circa castitatem, mansuetudinem
&c. & tamen vigent in eis passiones utpote non do-
mitæ habitibus virtutum. Earundem enim persona-
rum est continentia & incontinentia. Contingit au-
tem dupliciter. Vel ita quod passio huiusmodi præ-
ueniat rationem pugnantē rectè sentiendo, ita quod
antequam pugnet, cedit: ut saepe accidit cholericis
propter velocitatem cholerae, & melancholicis pro-
pter vehementiam impetuosi motus. Vel ita quod
ratione inde (hoc est ex parte superiore) & passione
hinc(hoc est ex parte inferiore) pugnantibus tandem
multiplicata & augmentata passio vincit. Viroque
autem modo si ad consensum deliberatum alicuius
(quod est peccatum mortale) puta vindictam, forni-
cationem, &c. homo trahitur, peccatum est mortale
huiusmodi incontinentia: aliter peccatum veniale.
Et licet Aristoteles in mulieribus nolit continentiam
& incontinentiam recognoscere, quia quasi pueri se-
quuntur facile absque pugna passionis: in mulieribus
tamen Christianis propter lumen fidei quo spiritus
concupiscit aduersus carnem, ac per hoc pugnat
contra carnem, recognosco continentiam, quam
spiritus vincit, & incontinentiam quum spiritus
vincitur.

*Peccatum indignationis membrum est
superbia: quapropter damnabile
& mortale dici debet.*

Indignatio (qua ex ira homo afficitur proximo
Itanquam indigno sua affabilitate, conuersationem
& huiusmodi, peccatum est propter inordinatam
passionem: & cōter veniale, procedens ex eo quod
indignum reputat se à tali nunc &c. pati seu tractari.
Potest

Potest tamen esse sine peccato , quando scilicet ex iusto rationis iudicio procedit : iuxta illud Greg. Indignantur iusti , sed non dignantes hoc est , non habentes affectum inordinatum . Potest & esse peccatum mortale quando usque ad subtrahendum aliquid de necessitate salutis impendendum proximo procederet , aut usque ad deliberatum contemptum aut odium proximi cresceret .

Contemnens auditum verbi Dei infidelis dicitur , et peccator mortalis .

Infidelitas Christiane fidei opposita priuatiue sumpta (hoc est illius qui natus est habere fidem quia est homo , non tamen habet) tunc tantum est peccatum , quum neglit auditui fidei credere : iuxta verbum Domini , Si non venissem & loquutus eis non fuisset , peccatum non haberent infidelitatis . Contrariè autem sumpta , peccatum semper est maximum . Et distinguitur in tres generales species : scilicet pagorum , hoc est eorum qui nullo pacto fidem suscep- perunt Christianam : Iudeorum , qui profitentur in veritate nostram fidem in figura , & negant illam in seipsa iam claram : & haereticorum , qui sunt baptiza- ti , sed pertinaciter errant in fide .

Et quamvis infinitæ sint haeresum species , iuxta infinitas erroneas sententias , quæ contra fidem possunt esse : de his tamen non oportet sollicitum esse confessorem quantum ad peccati notitiam , sed solum quantum requirit medicina adhibenda : ut non remaneat in aliquo errore , vt sanus fiat totus , vt non facile redeat ad vomitum &c . Incurritur autem infidelitatis peccatum tripliciter . Primo , ex intentione : vt quum quis in his quæ ad fidei necessitatem spectare nouit , ab Ecclesia dissentit , deliberatè credendo oppositum .

Et tunc